

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2567/2025
04.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиље - противтужене АА из ..., чији је пуномоћник Ана Поповић, адвокат из ..., против туженог - противтужиоца ББ из ..., чији је пуномоћник Ања Радошевић, адвокат из ..., ради вршења родитељског права, одлучујући о ревизији тужиље - противтужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 616/24 од 30.10.2024. године, у седници одржаној 04.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље - противтужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 616/24 од 30.10.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П2 665/23 од 29.07.2024. године, ставом првим изреке, разведен је брак АА рођене АА1, ...1998. године у ... и ББ рођеног ..1996. године у ..., закључен 20.10.2018. године у ..., уписан у Матичну књигу венчаних која се води за град Панчево, матично подручје ..., под текућим бројем .. за годину 2018. Ставом другим изреке, заједничко малолетно дете парничних странака ВВ, рођен ..2020. године у ..., ЈМБГ ... поверен је на даље чување, подизање и васпитавање оцу који ће самостално вршити родитељско право. Ставом трећим изреке, утврђено је место пребивалишта мал. ВВ на адреси оца у ..., улица ... бр. .. Ставом четвртим изреке, уређен је начин одржавања личних односа мал. ВВ са мајком који ће се одвијати по моделу ближе означеном у овом ставу изреке. Ставом петим изреке, обавезана је АА да на име свог дела доприноса за издржавање мал. детета плаћа месечно износ од 5.000,00 динара почев од 16.01.2024. године као дана подношења противтужбе па убудуће, док за то буду постојали законски услови до 10. у месецу за текући месец, а доспеле неисплаћене износе једнократно уплатом на рачун законског заступника мал. детета. Ставом шестим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље – противтужене у делу у којем је тражила да се мал. ВВ повери на чување, негу, васпитање и издржавање мајци ради самосталног вршења родитељског права, да се обавезе отац да на име свог дела доприноса за издржавање мал. детета плаћа месечно 15.000,00 динара почев од подношења тужбе па све док постоје законски услови, најкасније до 10. у месецу за текући месец на рачун законске заступнице мал. детета,

као и да се лични односи мал. детета са оцем одвијају према изјашњењу Центра за социјални рад. Ставом седмим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 616/24 од 30.10.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиле и првостепена пресуда је потврђена у ставу другом, трећем, четвртом, петом и шестом изреке. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 – други закон), Врховни суд је утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Ревизијски наводи тужиле којима се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП нису били предмет оцене овог суда, с обзиром на то да се ради о повредама које нису ревизијски разлог у смислу одредбе члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су закључиле брак 20.10.2018. године у којем је рођен ВВ ...2020. године. Брачна заједница је прекинута тако што је тужилца напустила заједничко домаћинство у октобру 2023. године, а малолетно дете је остало да живи са оцем. Мајка је након прекида брачне заједнице долазила из ... у ... једном недељно, а привременом мером од 28.12.2023. године је уређен начин одржавања личних односа мајке и мал. детета тако што је одређено да се контакти одвијају седам дана током месеца у континуитету по договору парничних странака. Тужилца станује у породичној кући својих родитеља у ... са родитељима и братом, запослена је и остварује зараду од око 60.000,00 динара месечно, не поседује непокретну имовину, а од напуштања заједнице мал.детету је куповала одећу, обућу и играчке и на тај начин доприносила његовом издржавању. Тужени је предузетник - власник фирме и остварује месечну зараду од око 200.000,00 динара, поседује кућу и плац, два аутомобила, а сви чланови његове примарне породице су радно ангажовани. Мал.ВВ живи у домаћинству са оцем и тетком, а у истом дворишту у другом стамбеном објекту станују родитељи туженог. Тужени осим малолетног ВВ нема обавезу издржавања других лица. Мал. дете је са годину дана имало здравствене проблеме због чега има посебан режим исхране и не похађа предшколску установу.

Према налазу и мишљењу ЦСР „Солидарност“ Панчево (датом на основу обављеног разговора са туженим), отац има развијен близак однос са дететом и разуме његове потребе са којима се усклађује, дете је привржено оцу и адаптирано на средину у којој живи са оцем који има помоћ и подршку примарне породице, па је у интересу детета да се повери оцу на самостално вршење родитељског права, а да се модел одржавања личних односа са мајком уреди према договору странака, а уколико то није могуће да се контакти реализују седам дана месечно у континуитету.

Према налазу и мишљењу ЦСР Алексинац (датом на основу обављеног разговора са тужиљом), приликом напуштања брачне заједнице мајка није повела дете са собом јер се тужени томе противио, тужиља је емотивно стабилна, мотивисана за бригу о малолетном детету, јасног увида да је за одрастање детета неопходно присуству оба родитеља и без примедби у погледу личности и понашања оца детета, па је мишљење овог органа старатељства да је мајка подобна за самостално вршење родитељског права, а да се контакти одвијају тако што би дете једну недељу проводило код једног родитеља, а следећу код другог.

Према налазу и мишљењу судског вештака неуропсихијатра, парничне странке потичу из средина са разликама у менталитету, вредносним системима и животним приоритетима, што је узроковало незадовољство тужиље која је због изневерених очекивања напустила средину, породицу и малолетно дете. Тужиља је покушала да дете поведе са собом, али при сусрету са потешкоћама таквог начина изласка из брачног система, напушта брак, породицу и дете и враћа се породици порекла уз доживљај растерећења, те након периода размишљања остаје при тој одлуци без сагледавања комплексности те одлуке, имајући у виду календарски узраст детета и удаљеност њеног новог места боравка у породици порекла од места боравка детета. Отац је инсистирао да дете остане у средини у којој је рођено и одрасло, где је безбедно и препознаје блиске особе које се свакодневно налазе у његовом окружењу, док мајка такав однос доживљава као угрожавајући у односу на њену позицију код детета. Малолетни ВВ, иако не показује отпор према мајци, испољава већу приврженост оцу уз којег има осећај сигурности и отац му је предмет идентификације, није инструментализован од оца, његове породице, као ни од мајке, а његов однос према родитељима условљен је емоционалним искуством које је стекао у периоду када је мајка напустила заједницу. Иако су оба родитеља способна за самостално вршење родитељског права, интерес детета је да остане у средини где је рођен и где живи од напуштања заједнице од стране мајке у којој је адаптиран и познаје уже и шире социјално окружење, јер би измештање из те средине за дете било трауматично, при чему је у интересу детета да мајка своје капацитете стави у функцију реуспостављања односа са дететом, уз предложен начин одржавања личних односа мал.детета и мајке.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да је у најбољем интересу малолетног детета да буде поверено оцу на самостално вршење родитељског права, уз уређен начин одржавања личних односа са мајком и обавезу мајке да доприноси издржавању мал. детета месечним износом од 5.000,00 динара.

Врховни суд налази да је побијаном одлуком правилно примењено материјално право када је одлучено да се малолетно дете парничних странака повери оцу на самостално вршење родитељског права, уз уређен модел одржавања личних односа са мајком и обавезивање мајке да доприноси његовом издржавању.

Према члану 3. став 1. Конвенције о правима детета (Закон о ратификацији конвенције Уједињених нација о правима детета „Службени лист СФРЈ“ - Међународни уговори број 15/90 и „Службени лист СРЈ“ – Међународни уговори број 4/96 и 2/97) у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја су интереси детета без обзира на то да ли га спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела. Државе чланице се

обавезују да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законитих старатеља или других појединаца који су правно одговорни за дете и преузимају у том циљу све потребне законодавне и административне мере (став 2.).

Ова обавеза преузета је чланом 6. став 1. Породичног закона којим је прописано да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета. У спору за заштиту права детета и у спору за вршење односно лишење родитељског права суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета (члан 266. наведеног закона) и пре него што донесе одлуку о заштити права детета или о вршењу односно лишењу родитељског права суд је дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима (члан 270.).

Правилно су нижестепени судови применили материјално право и утврдили најбољи интерес малолетног детета одлучујући да отац самостално врши родитељско право, прихватајући стручно мишљење судског вештака неуропсихијатра, које мишљење је дато на основу актуелне породичне ситуације и породичних прилика парничних странака. Супротно наводима ревизије, овај суд сматра да су приликом доношења одлуке, нижестепени судови правилно оценили све елементе најбољег интереса малолетног детета, као и способност родитеља да задовоље развојне, васпитне, емоционалне и образовне потребе деце утврђене у смислу чланова 6. и 266. став 1. Породичног закона. Оцена најбољег интереса малолетног ВВ, утврђена на основу налаза и мишљења судског вештака који је цењен у склопу осталих изведених доказа, не доводи се у сумњу наводима ревизије да је овај налаз дат у периоду када се мал.дете налазило код оца и било усмерено на њега, чиме је тужиља стављена у неповољнији положај приликом опсервације међусобних односа родитеља и мал. детета. Наиме, налаз и мишљење судског вештака дат је на основу актуелне породичне ситуације и процене родитељских капацитета тужиље и туженог. Оба родитеља поседују капацитете за вршење родитељског права, али мал. дете испољава већу приврженост оцу уз којег има осећај сигурности и који му је предмет идентификације, па је у најбољем интересу мал. детета да остане у средини где живи од рођења и у којој је адаптиран, док би измештање детета из те средине у средину где живи мајка за дете било трауматично. Однос мал. ВВ према родитељима условљен је емоционалним искуством стеченим у периоду када је мајка напустила заједницу живота и у коју се није вратила, а мал.дете је остало да живи са оцем. Тужиља ни након протеча одређеног временског периода након напуштања брачне заједнице није сагледала сложеност и утицај такве одлуке на психофизички развој малолетног детета и њихов међусобни однос, имајући у виду најпре његов узраст, као и међусобну просторну удаљеност. Следом наведеног, а имајући у виду све околности конкретног случаја правилан је закључак нижестепених судова да је у најбољем интересу мал.детета да буде поверено оцу на самостално вршење родитељског права, а да мал.дете са другим родитељем одржава личне односе према предложеном моделу судског вештака неуропсихијатра.

Наиме, правилном применом чланова 6, 61. и 266. став 1. Породичног закона уређен је начин одржавања личних односа тужиље са мал. дететом по моделу који ће омогућити да мал.дете развија блискост са мајком, посебно имајући у виду узраст, пол, емоционалне и развојне потребе детета, те његов комплетан психофизички развој.

Полазећи од одредаба материјалног права из Породичног закона и правилно утврђених могућности тужиле, као дужника издржавања и потреба мал.детета као повериоца издржавања, применом критеријума за одређивање издржавања садржаних у члану 160. Породичног закона, и руководећи се његовим најбољим интересом сагласно члановима 6. и 266. ПЗ, правилно су нижестепени судови оценили да је тужилца у могућности да на име доприноса за издржавање мал. детета плаћа 5.000,00 месечно од својих редовних примања, с обзиром на њене могућности да стиче зараду и стандард којим живи, као и могућност да се додатно радно ангажује. Овим износом обезбеђује се задовољење услова за правилан и потпуни развој мал.детета у складу са његовим утврђеним потребама, а при томе се не угрожава егзистенција тужиле као дужника издржавања, док ће преостала средства за издржавање мал. ВВ обезбеђивати отац који се свакодневно брине о њему, како потребним новчаним износом, тако и доприносом у виду рада и старања које и иначе свакодневно улаже у негу и подизање мал. детета.

Тужилца у ревизији понавља наводе који су истицани у жалби против првостепене пресуде, које је другостепени суд правилно оценио као неосноване и за ту оцену је дао јасне и довољне разлоге, које овај суд у свему прихвата. Код наведеног, ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права су оцењени као неосновани.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**